

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre . . . . . 6 frt.
Fél évre . . . . . 3 frt.
Negyed évre . . . . . 1 frt 50 kr.

Egyes szám ára: 15 krajczár.

Előfizetni csupán a kiadóhivatalnál lehet
B-Gyarmaton.

Előfizetési pénzek, reclamációk és hi-
detések a kiadóhoz intézendők.

NÓGRÁDI LAPOK

és HONTI HÍRADÓ.

Politikai, társadalmi és közgazdasági hetilap.

A lap szellemi részére a nyiltilterre
vonatkozó minden kérelemények a szer-
kesztőhöz küldendők.

Hirdetések díja: öt hasábos petítor
5 kr. — Nagyobb és többzetűri hár-
tások jutányosan eszközöltetnek.

Bélyeg minden beiktatásnál 30 kr.

Nyiltiltár garmond sora 20 kr.

Előfizetési felhívás

„Nógrádi Lapok“

1884-ik évfolyamára.

Előfizetési feltételek:

Egész évre . . . . . 6 frt.
Fél évre . . . . . 3 frt.
Egynegyedre . . . . . 1 „ 50 kr.
Egy hónapra . . . . . — „ 50 kr.

Az előfizetési pénzek egyedül a kiadóhoz ca-
mezve, — legszívesebben postautalvánnyal —
a nyomtatandó példányok s pontos szétküldés tekín-
tetéből, mielőbb beküldendők.

Kék László,
kiadó s iktalajdonos.

Horváth Danó,
fel. szerk.

A gabona-crisis.

A gabonárral ez ideig nagymértékű hanyat-
lásra Európazerte felhívta a közfigyelmet az
ez ál al keletkezett állapotokra. Igen termé-
szetes, hogy a gabonárral hanyatlása kevés-
bé érezhető iparos államokban, a melyekben
a gabonatermelés a fogyasztáshoz képest alá-
rendelt jelentőségű, de szerfölött súlyos a csá-
pás ott, a hol a gabonatermelés főfoglalko-
zási ágat képez.

E szerencsétlen helyzetben van monar-
chiánk, s különösen Magyarország. A gabo-
naválság hatásai most még nem mutatkoznak,
de nagyon féltő, hogy a téli hónapok folya-
mán annál érezhetőbb lesz a hatás. A napi
és időszaki sajtó sokat foglalkozik a gabona-
válsággal, ujabban pedig a reprezentatív tes-
tületekbe is átvitetést a kérdés.

Nálunk a napokban Sáros megye közgyü-
lésén szólt fel közéletünk egyik érdemes

tagja Bánó József és indítványát a megyei
közgyűlés egyhangulag elfogadta. Bánó Jó-
zsef felszólalásában azon álláspontra helyez-
kedett, hogy a gabonárral hanyatlása Ma-
gyarországon nem mulólagos jelenség, hanem
hogy azt a fenforgó viszonyoknál fogva ál-
landónak kell tartani. Noha sok plausibilis
ok szól ezen nézet elfogadása mellett, mégis
azt hisztek, teljes határozottsággal, ilyesmit
állítani még sem lehet. Mert nem szabad
feledni, hogy éppen a gabona azon czikk,
melyről a gazdaságtan története azt mutatja,
hogy a legnagyobb áringadozásoknak volt
alávetve. Bánó nézetének némi correctivumát
találjuk egyik tudós tanárunknak dr. Földes
Bélának nézetében, s ki egy bécsi lapban
megjelent cikkében azt bizonyítja statisztikai
adatok alapján, hogy a jelenlegi gabonárral-
hanyatlás csak további következménye az
1876. óta mutatkozó általános árhanatlásnak,
a mely mintegy reactiót képez azon ténynyel
szemben, hogy a hetvenes évek elején indo-
kolatlanul magasak voltak a gabonárral.
Földes azonban nem nyilatkozik az iránt,
hogy állandónak tartja-e a jelenlegi áresést,
illetőleg, hogy elértük-e annak határát.

A sáros megyei határozat állami sőt nem-
zetközi intézkedést contemplál. Az első talán
keresztülvihető, de az utóbbi nem. Azt még
elképzelhetjük, hogy a kormány bizonyos in-
tézkedéseket tegyen a calamitás következmé-
nyeinek enyhítésére, de abban már kételke-
nünk kell, hogy nemzetközi alapon bármit is
lehesse határozni efféle gazdasági ügyben,
a mely minden nemzetre nézve elvégre is
házi ügynek tekinthető.

Sokkal gyakorlatibb irányu a sárosme-

gyoi határozat másik petituma, mely olcsó
hitelt kíván a földbirtokos osztály számára.
Évek óta vajudik ez ügy. Enquétezték, be-
széltek, irtak e kérdésben rengeteg sokat, de
eddig még vajmi keveset tettek. A földmive-
lési miniszterium most pályadíjat tűzött ki a
mezőgazdasági hitelszövetkezetek szorvezésére
utmutatást szolgáltató művecsákere és ezen
lépés remélni engedi, hogy nemsokára az ál-
lam többet is fog tenni e téren, ha nem is
közvetlenül, de legalább közvetve.

De nemcsak nálunk, a szomszéd Ausztri-
ában is élénken foglalkoztatja a kedélyeket a
gabnaválság. A cseh tartománygyűlésben a
német párt vetette fel a kérdést és Tausche
képviselő határozati javaslatot terjesztett elő.
Javaslatára indokolásában utalt arra, hogy a
mezőgazdaságban jelenleg két jelenség ész-
lelhető; az egyik a gabna árának folytonos
csökkenése, a másik a kelendőség hiánya. Az
első jelenséget illetőleg azt látjuk, hogy az
árak 1880. óta fokozatosan olcsóbbodnak, s
hogy ma már a gabna ára az előállítási költsé-
gek alá szállott. Ezen árhanatlás azonban
nem látszik még befejezettnek, mert pesszi-
mista nézetűek azt állítják, hogy még nem
érkezünk el a legalacsonyabb színvonalra,
valamint hogy a korábbi gabnaválságat soba-
sem fogjuk elerni. Ebből az a prespectiva
nyílik, hogy a mezőgazdának meg kell ba-
rátkozni azon tudattal, hogy nem fog aktíve
gazdálkodni, hacsak a kelendőség tekintet-
ben másképen gondoskodva nem lesz. A mi
pedig a kelendőséget illeti; ez mindonitt pa-
nasz tárgyat kédezi. Északi Németországból
és nyugoti Európából ki vagyunk szorítva
az amerikai, orosz és indiai verseny által és
a mi a belföldi fogyasztást illeti, ezt a ma-

TÁRGYA.

A hitetlen nővérek.

— Elbeszélés. —

A „Nógrádi Lapok“ számára írta:

Brankovics György.

(Folytatás)

„Báró ur annyi részvét tanúsított leányom
iránt, — folytatja az atya levelében, — hogy nőülé-
sem végét könnyen eltálatlja. Klári, házassági szer-
ződésünk első feltételéül azt költöt: ki, hogy Tekla
nővérétől soha sem választom el. Örült vakságomban
nyereségnek tartottam otthonomról nézve e feltételt. Az
egybekelés utáni estén értésekre adták a Lengyöl-
nővérek, miszerint mind a ketten szereltek, és hogy
arra nézve, melyik legyen törvényes nőm, sorsot hú-
tak. Nem szólok ama fájdalomról, melyet e nyilat-
kozat okozott, nem ama küzdelmekről, melyek cas-
ládi életemet iszonyatosá tették; nem illethetem
szemrehányással a nővéreket; hiszen ók egy hajszál-
nyit sem változtak, álláspontjuk a hideg ész fegyve-
reivel védelmeztek s azt, hogy szerető szívem vérzett,
ók észre sem tudták venni: Egyszer megkísértettem
német szüleim körébe vonni Kisérletem eredményéről
hallgatók, elég, ha annyit jegyzek meg, hogy egy
szép reggelre kinyilatkozatták a nővérek, miszerint
elhagyoak s miután a való pert megkezelettem, el
hagytak. Az elválás kimondása után értesültem leá-
nyom születéséről. A nővérek közös tulajdonnak te-
kinték gyermekemet, s az apától a láthatást is meg-
tagadták.“

Az atya levele mély benyomást tón Elemérre,
melyebbet, mint sem hittem volna. Kijelentette, mi-
szerint Filome képe még mindig él szívében s nem
képes tova úzni azon álmokat, melyek a megmentett
leánykát bánás s vidám nőként karjai kösö vará-
zoalják.

En az atya vallomását íató példaként állítám
előbe s kénytelen volt belátni, miszerint ő is az ön
csalódás áldozata lenne.

III.

Az igazatlóság, melyet Filome atyjának Larin-
szky János urnak levele keblomban előidézett, köze-
ledő menyegzőm által csakhamar száműzöttet Elemér
azonban sebogy sem tudott magához jönnö, Filome
megmentése valóságos rügeszméjévé lön Hasztalan
vittem őt fel magammal az osztrák fővárosba, a hová
némi bevásárlások miatt közvetlenül menyegzőm előtt,
utaztam; léccatarkaságai, változatos és hullámozó előte
sem vala képes gondolatait másirányba terelni.

Haza felé utazva, gőzhajóra szálltunk. Miért?
Mért nem utaztunk vasúton? Hiszen a völgegy per-
cei drágák, a boldog ember mindig repülő! Ab ki
tudná mind ennek a végokát felfedezni? A sora
akarta úgy! A természet felébredt álmaiból; kitava-
szodott, s mi az első hajónak, mely lofelő indult a
Dunán, utasait akartunk lenni. Utazási napunkat azon-
ban nagyon rosszul választottuk! A nap meg — ta-
gadta sugarait a földtől; sűrű köd borítá az egész vi-
déket; hajónk Pozsonyt elhagyva csak lassan s óva-
tosan baladhatott mig végre a kapitány kinyilatkoz-
tatta, miszerint kénytelen borgonyt vetni s a köd el-
szálltát bevárni!

— Stop! — hangzott le tompán a kapitán ve-
zényszava, s a hajó megállt. Egy kis babeli zürza

var szinhelye lett csakhamar a hajó terme. Mindenki
kérdésekkel ostromolta utitársát; a hölgyek a szegény
hajós kapitányba kapaszkodtak s addig ostromolták,
mig határozottan ki nem nyilatkoztatta, miszerint sem-
miféle komoly bajról sem lehet tartani, egyébiránt, aki
nem akarja bevárni a köd elszálltát, avagy fél a ha-
jón maradni, Komárom és Szöny között vagyunk, oda
is, ide is szívesen elszállítja csónakon utasit.

— Holnap okvetlenül Budapesten kell lennünk.
Mit csináljunk? — kérdezém Elemért.

— A köd még holnapig is eltarthat, — vála-
szolá Elemér, — legjebb lesz, vitessük magunkat
Szönyre, a déli vasúttal reggelre otthon lehetünk!

— Helyes. Málháink itt maradhatnak, kézi-tás-
kánk pedig nem lesz terhünk.

Époc a kapitány felé indultunk, midön egy gyen-
go kéz a vállamra nehezült s egy szelid női hang a
következőket mondá angolosan kiejtett német nyelven:

— Kérlek, légy szives s adj tanácsot, hova for-
duljak nagyanyámmal? E ködös világban nem ma-
radhat tovább.*)

Egyikünk sem válaszolt; némán bámultak az
ifja szép arcot egy ideig s azután mindketten egy-
szerre kérdezőnk:

— Filome, ön itt?

— Ah, te ismered nővéretem, — mondá a hölgy
Elemér felé fordulva, a ki alkalmasint nagyobb hang-
súlylyal ejté ki „Filome“ nevét.

— Nagymama, nagymama, — folytatá egy öre-
gos nő felé fordulva, — ezek az urak ismerik Filo-
met. Az én kedves nővéretem nagyon hasonlíthat koz-
zám, hogy így elismertek.

*) A Quakerok vallásfeletűségeiben tartású „Jegyzék“ embeartalkát.

gyar gabna hódította meg a maga számára. Hogy a csehországi gabnák a külföldi gabnával nem versenyezhetnek, annak bizonyítékul elég felhozni azt, hogy egy saati malom indiai gabnát őröl. A képviselő áttér azután annak fejtegetésére, hogy a magyar liszt mennyire elárasztja Csehországot, a miként a magyar kormány követett tarifapolitikában keresi. Tény — így folytatja tovább — hogy válság létzik, mely abban nyilvánul, hogy kivitelünk korlátolt és a gabona és liszt importja Csehországba növekszik. A belföldi malomipar annyira szenved ez alatt hogy nem képes versenyezni a magyarországgal. Hol van azonban a menekvés ezen kedvezőtlen viszonyokból? A gabonavámok kérdését nem akarjuk érinteni. Ezen kérdés Németország révén előbb-utóbb Ausztriában is fel fog merülni. De az egész export és import kérdése tulajdonképen visszavezethető a vasúti tarifák kérdésére.

Még a vasúti tarifák kérdésének elintézésével sem lesz segítve a mezőgazdaságon. Mert a csekély kelendő pénzsükséglet idéz elő, a mely első abban nyilvánul, hogy az adófizető nem viselheti az adóterhet. Azt kellene tehát tenni első sorban, hogy az adófizetési határidőket a mezőgazdáknak úgy rendezzék be, a mint azt a különös viszonyok követelik.

Végre meg a kormány kötelessége leendő törvényhozási uton szabályozni azt a kérdést miképen szerezhet a földbirtok olcsó jelzalogos és személyes hitelt. Ezenkívül megállapítandó oly törvény, a mely elemi csapások esetében a mezőgazdáknak adóvisszatérítést biztosít.

Kitetszik ezekből, hogy a cseh tartománygyűlés első tervezett és általa bizottsághoz utasított javaslat lényegileg ugyanazon követelményekkel lép a kormány elé, mint a minóket a gazdaközönség nálunk hangoztat. A sáros megyei javaslat mely a törvényhozás elé fog kerülni, illetékes forum elé fogja terelni az ügyet, s remélhető, hogy ezen illetékes tényezők meg fogják találni a módot arra, hogy miként enyhíttessenek a válság által okozott bajok.

M. L.

Az új nemesek.

Az „új nemes“ gúnyzó kezd lenni a magyar szótárban. Ez nem azért történik, mintha a mi korunk

tul demokratikus irányu lenne; sőt ellenkezőleg, rangkörüben szenved. A gúny indoka az, hogy a közvélemény vajmi gyakran nem tartja az illetőket érdemeseknek a nemesi diplomára. A közvéleménynek ezen süjtölete előli a nagy közönségben a kegyeletet a nemesi osztály iránt; és az ily tapintatlanság sőt részlehejtés kétségtelenül legjobban bosszantja magát a nemesiséget.

Igen érdekes dolognak tartom a magyar nemességi intézményt elmélkedés tárgyává tenni; mert vagy a lomtárba kell azt dobni, ha haszontalanul vált; vagy pedig tisztelet tárgyává tenni, ha annak fontartása a baze érdekében kívánatos.

Ki a sorokat írom azon meggyőződésben vagyok, hogy a szó nemes értelmében volt democratia, magasabb fogalom az aristocratiánál; mert ez utóbbi osztály uralmat jelent, melynél hajdanában a születés adta meg a qualificatiót. Viszsaemlékezünk a született főispánokra és más képtelen dolgokra. Kiváltságokkal született az ily boldog halandó, mint a számár az ő fölivel. Ezzel ellenkezőleg a democratia, a jog-egyenlőség, az emberi méltóság symboluma; de hogy ezen jellegét megérdemlje s megtarthassa: a törvénynek meg kell szabni azon minősítvényt, a melylyel bírnia kell annak, a ki közéleti, megyei, vagy állami hivatalt akar viselni; s általában úgy kell intézkedni, hogy közszolgálatokra a legérdemesebb polgárok alkalmaztassanak; máskülönben a democratia demagogiává fajul, és rosszabb lesz a régi aristocratikus rendszerénél.

Továbbá én is azt tartom a nagy Franklin Benjaminnal, hogy a kiváló férfiak érdemeit a merő születés által az utóda átöröszölni nem lehet; mert föltéve az anyák feddettlenességét, már a tizedik nemzedék ereiben csak 1—1024. része kering a dicso és vérenek. Ez a figyelmeztetés azon nemeseknek szól, kik saját érdem nélkül, egyedül vétők örökségével kérkednek. Am de az oly dicso nemzetségek előtt kalapot emelünk, a melyhöz a derék utódok föllelkésedve az őök példáját, szakadatlan láncolatban szolgálják a hazát; és hála Istennek, ilyen nemes nemzetségeink szép számmal vannak.

Végre azt is tudom a történelemből, hogy a mai nemes nemzetségek első alapítóinak tetemes része nem honfiai érdemökért szerezte a nemességet és a dus vagyont; hanem azért, mert a hatalom zsoldosa volt a szabadságot véröz hazáik ellen, a kik martir-bálált haltak, javaik pedig közprédává váltak. Amde azt is tudjuk, hogy az ily családok utódai gyakran igaz nemesekké váltak, kik a jó ügy védelmében el is vérzettek; míg fájdalom sok dicso ember utódai, az emberi gyarlósságnál fogva elkorcsosodtak.

Mindezeket azért bocsátottam előre, hogy súlyt adjak azon meggyőződésomra, hogy én hazám és fajom érdekében, a nemességi intézményt fentartandónak, de a salaktól megtisztítandónak tartom, úgy nagy majtja miatt, valamint azon jó szolgálatokért, melyeket a nemesség kellet irányadás mellett, a jövőben is tenni fog a hazának.

Ugyanin 1848 előtt a magyar nemes tagja volt a szent koronának és részess a főlsegi jogoknak; mert befolyt a törvényhozásba, a követválasztás, utasítás és visszahívás által, a törvények s kormányrendeletek végrehajtásába a megyék közgyűlésein, és a bírói hatalomban, a megyei bíróságok szabad választása által. Adót nem fizetett és közszolgálatokat sem teljesített, azért mert az akkori jogfogalmak szerint az urbéri birtok az ő tulajdona volt, a melynek haszonélvezetét azért engedte át az urbéresnek, hogy a közterheket helyette viselje. A honvédelmet a nemesség saját kötelességének, sőt legelső kiváltságának tartotta: de a hatalom az Állandó katonaság beho-

zatalával, kivette a fegyvert a nemesség kezéből a közzabadság nagy veszélyére, s így fejlődött ki a az állapot, hogy a véradó is a népre nehezedett. A magyar politikai nemzetet kizárólag a nemesség képezte. Az oláh, szerb, tót sat. fajbeli honpolgár, ha magyar nemessé lett, tagja volt a magyar nemzetnek: míg a tisztabéli magyar nép, a többi népfajokkal együtt, a szegény adözöz köznép (misera plebs contribuens) képezte, és nem volt tagja a nemzetnek, Verbóczy natiójának.

Am de a nemesség dicso fia, ezen pártatlan ki-váltságok mellett is, ernyedetlenül küzdöttek a jog-egyenlőség, a közös teherviselés s az urbériség fölszabadításáért, s a miatt többen börtönben is siettek, mint például Wesselényi Miklós és Kossuth Lajos; miglen 1848 ban az igo testté lön, és megalkottattak az 1848-ki korszakalkotó törvények, melyek által a nemesség az utolsó nemesi országgyűlésen, az Üszes népet, faj és valláskülönbség nélkül magához emelte, és a magyar politikai nemzet tagjává avatta. Ezt kellene meggondolni azon centri fugális bazeárulóknak, kik a jogegyenlősítést népet hálátlaniságra ígatják és a szent koronától elidegeníteni törekvönek; de azt nem mondják el nekik, hogy a magyar nemzet emelte őket emberi méltóságra.

A magyar nemesség története tehát Magyarországi története. De ez a nemesség nem azért mondott le 1848 ban nagy váltságairól, s nem azért emelte magát a népet, hogy ő maga megsemmisüljön; hanem hogy a néppel érdekek összeröszvővön, a jogegyenlőség által a különféle fajok és vallások egy hatalmas nemzettestté tömörüljenek és a vezérrezerepről a nemesség nem mondott le, sőt a baze érdekében lemondania most sem szabad; csakhogy napjainkban a nemesség nem a kiváltságok élvezetében de a honfői kötelességek első sorban való teljesítésében áll. Kell, hogy a nemesség képezze szerte a hazában azt az amalgamizáló erőt, mely szent István birodalmát úgy az anya országban, valamint a társországokban is össze-tartja. Szükséges dolog az hazánk vegyes népeisége miatt, hogy a nemesség legyen most is az evangéliumi kovász, mely az egész tószát áthatja, és vezére maradjon az általa fölszabadított népnek. A városokban a polgári elemnek e mellett is meg van az ő szép hivatala. Mindazon kiváló férfiakat, tehát kik a gazdaság, ipar, kereskedelem s a tudományok művészetek terén, valamint polgári és katonai pályán a nagy közönség sorában kitünötek, és hazafiságnak s a szent koronához ragaszkodásuknak kétségtelen bizonyítékát adták: a baze minden vidékén magyar nemesi rangra kell emelni, hogy mindmegganyai buzgó apostolok hirdessék az igté a magyar államegység s a magyar politikai nemzetiség érdekében.

Mentsen Isten, hogy a nemesség a polgárok jogegyenlőségét megzavarja valaha, és az valami kiváltságokkal legyen öszekötve. Ezen aggodalom képtelenség, mert az ily kísérlet a nép millióit, mintegy embert találna magával szemben. Anglia sok százados példája bizonyítja, hogy a nemességi intézmény által a polgárok jogegyenlősége veszélyeztetve nincsen. Ha nem miőt föjtönek el a polgároknak az a természeti ösztönt, hogy a polgári s emberbaráti kötelességeiket a köteles mérőkeon tul betöltő egyének, közölsmerésben részesülhessenek, és ezen megkülönböztetést még az öröksökre is átszörmszathassák, burdizó példál, hogy az apák nyomdokait kövessék; mert különben az őök érdeme szegyet fog hozni a méltatlan utódokra.

Alkolmányos és felelös kormányzat mellett a kitünö polgárok megjutalmazása sokkal biztosabban esztközölhető, mint a polgári háborúk századaiban. Csakhogy ezen főlsegi szép jog gyakorlatát a király

Igen, a hasonlat, habár az előttünk álló bölgy legalább négy évvel fiatalabb Lavinazky Filome kisasszonynál, mégis csodálatos volt.

Elemér elhalványult, ajkai remegtek.

— Csatlakozzanak hozzánk, válaszolám ezalatt, az agg ud előtt meghajltva magam. Ha nem csalódom önök is Budapestre utaznak s ha a Daun jobb oldalán fekvö Szönyre csznakáshatunk, akkor utunk célját csakhamar elérhetjük a vasút igénybevételével. Szabad kérdenem, miért nem jött Larinszky úr maga leányáért, a mint azt velem utolsó levélben tudatta.

— Együtt hajözott át velünk Angliából, de előre sietett, míg én Németországban levö rokonaimat látogattam meg. Fogadd előre is az én s fiam köszönetét érteintéséidért.

Elemér ezalatt A r a n k á v a l, — így hívták Filome nővérét, — társalgott, megmagyarázta neki a főváros távolságát, a további utazás körülményeit. Szemeivel majdnem egyszerre kerülte és kereste a kedves leány arczát, kétségét sem szenvedett, megtalálta eszményképét, a lelkiileg egészséges, megemésült Filome előtte állott. Folyt. köv.

„Beteljesedett“ a nép közt.

A „Nógrádi Lapok“ eredeti tárczája.

Munkácsy újabb festményét, igen sokan megnö-zik, sokat írnak, még többet beszélnek fölőle. Általában Munkácsy mesterműve képezi most többenre a beszéd tárgyát, a legegyszerűbb kunyhóknak, úgy mint a legfényesebb palotákban.

Az ország szivétől, távol levö vidékekről is sietnek a kép meglekintésére, hogy otthon aztán elmond-

hassák azoknak, a kiknek csak vágyaik kelnek só-lyomestárnyra, mennyire igaz a hírlapoknak a mű-ről szóló dicsérete.

Nem szándókom a képröl annak nagyszerűségéről írni; mert hiszen irtak arról már hívatottabbak eleget, de meg kontár kezek ne szentségtelenítsék meg azt a művet, a melynek már említésénél is bizonyos szent érzelem fogja el a lelket, — az én szándékom csupán abból áll: megkísérlem gyöngye tollammal leírni, mily lelkesedést támasztott a képröl való egyszerű elbeszélésem. És ha ezt teszem, csak azon ok-ból történik, hogy tudják meg azok is, kik a néppel közelebből nem érintkeznek, mint vágyódnak ök, fel-fogásukhoz aránylag a szépért, a magaszóságért.

Mi sem természetesebb, minthogy falunkban mondhatnám minden ember hallott már valamint Munkácsyról. „Kristus Pílátus előtt“ röl és újabban „Beteljesedett“ című festményről.

Azt hiszem minden faluban, de nálunk különösen a legapróbb valami is esemény, a mi a helység felső végén történik a legrövidebb idő alatt megtudják azt az alvágben; pedig bosszú út ám ez!?

Oká természetesen első sorban a búbeszédű családég! Megtudták tehát azt is, hogy a fővárosba utazom a „Kristust“ megnézni. Alig várták, hogy baze jöjjek, szöröl szóra hallani akarták, mit láttam? milyen a kép? De hogyan? hol? . . . .

Olvasóim bizonyára mosolyogni fognak a telány ily prózái megfektésén, de én már csak kimondom, nevéssenek, kaczagjanak a szegény falusi életen? — Hát mi is volna más ilyenkor, ahol sokan öszszegyülekeznek, midön még fonóház nincsen, mint a „k u k o r i c z a f o s z t á s!“

Bacsákúnál kukoriczát fosztanak, öszszöjnének a

jó s omzédok, komák, rokonok. Azon gondolkodnak, hogy lehetne Regin kisasszonyt ide csalogatni, hadd beszélne valamit Munkácsy „Kristusáról“?!

A legöregebb, a ki egyszers mint a legkiváncsiabb már jámborságánál fogva is, Panka néni, találja föl a puskaport! Elmegyek én érte, tudom átjé, ha szépen megkérem! Elmondá az ő valamint társai kérel-mét és én szivesen engedve kívánságuknak közöjük sorakoztam.

Elbeszéltem nekik, a hogy tudtam, olvasóim a jeles leírás után is láthatják, nem valami ókeszölőan de a nép nyelvö, a mint ök megértik, hisz az ő egyszerű igényeiknek oly könnyen eleget tehetünk!

Lefestém a terem világitását, a kép nagyságát, az azt köröölölöb bordeon báronydraperia hozzá illő szépségét, aztán a kép egyes alakjait állásukat, tekintetüket! Midön Máriaának Krisztus lábaihöz való leborulását, Magdolna szöbontott vörös haját, kétségbeesettségét, az ég elsötétültségét és Krisztus önmeg-adó halálát ecsetelém, midön e szökat mondám, hogy a Megváltó mintha csak rebegné, hallani véljük ajkaikról, „Uram kegyeidbe ajánlom lelkemet,“ körül-tekinték, minden szem nedves, visszaföjtött lélekzettel lesték az igté ajkaikról és csak azt várták, hogy az öreg Panka néni megkezdje, mintegy jelszóra hangos sokogásban tört ki a kukoricza fosztók egész serege, keresetkeltetve magukra Ajtatosan imádkozni kezdőnek Csak midön fobásukat befözték, jutottam én eszükbe, a ki meghatatóságomban mintegy megbüvölve állottam előttük! Meleg szavakban, közönték megjó-ságomat és én jó éjt kívánva hagytam ott öket, azon gondolkodva, mily szépen megörökökithetné iraban ö főnséges jeletet valaki, a ki jobban ért hozzá, mint BÜCHLER REGINA.

aszemélye körüli miniszter felelőssége vonatkozására: korlátolni kell; például akként, hogy a nemességi korlátokban az illető egyén érdemei ne csak egy általánosban, személynevezéssel, de részletesen sorolásoknak elő: és az illető miniszter tartozzék időnként számot adni a törvényhozás e czélból kiküldött bizottságának; nehogy az uszora és más erkölcsetelen üzletek által meggazdagodott vérszopók, a pénz mindenható erejével, még a nemesség díszes csarnokába is belopódzanak, és azt beszerényezzék. Azután a közvélemény méltán megköveteli, hogy az ily megkülönböztetésben résztvevők neveiket megmagyarássák, kivéve talán a történelmi neveket, amelyeket a magyar név mellett meg lehet tartani. A becsetlen tettek által megbélyegzett egyének a nemesi rangtól bírói ítélet mellett megfosztandók. Ily becsetlen tettek kell bélyegezni a párbajvívást is, mely nem egyéb ököljogból, és lázadásból a törvények uralma, s a bírói hatalom ellen, a mit jogállamban törni nem szabad. A párbaj más fogalma esztelenység.

Ha a kelet, dél és nyugot népeinél a címeket, rangot eltörölni nem lehet, mint azt az éjszakai fekvő, protestáns vallású a punitár erkölcsi Norvégia megtette: akkor az emberi önértéknek, vagy ha úgy nevezzük binásznak, nemesi irányt kell adni. Különösen pedig hazánkban a nemességek oly nagyszemű intézményre lehet és kell alakítani, hogy az szerző hazánkban keretét képezze a jó hazafiaknak, mely hűvéből vonja a magyar állameszme barátait a lelkiismeretlen igaztók megfélemezésére. Én ekkor elhoztam a magyar nemességről mondani, hogy ő képezte 1848-ig a nemzetet, és 1848. után is ő a magyar állam szöveget köve. Ily szép hivatással a magyar nemesség a hazának hasznos intézménye lesz. Adja Isten, hogy úgy legyen.

BODNÁR ISTVÁN.

A vácz-b-gyarmati vicinális vasut.

Gr. Forgách Antal úr inposans aláírása újabb és nagymérvű lendületet adott helyi érdekű vasutunk kiépítésére adott alkalmat, melynek következménye az lett, hogy a bizonytalanság és kételkedés — ezen nagy fontosságú ügy iránt teljesen megszűnt. — Mindenki teljesen meggyőződve, hogy Gr. Forgách Antal úr, habár áldozatkészségét ezúttal is fényesen beigazolta, biztos és realis alapokon tette meg az aláírást, s így, hogy a vasút is most már nem csak közegezőtő remények közö sorozható, de annak rövid idő alatti elkészítése a bizonyos tények közö számítható. — Ezen bizonyos tény bangoztattuk mi is mindenkor, és örülünk, hogy immár az ügy megvalósításától csak hónapok választanak el. Miért is nem mulaszthatjuk el újból felhívni a t. érdekelt, főleg pedig megyei birtokosainkat, hogy ez az utolsó időpont mikor is a még bírányzó és hízogot képező aláírásaikat beküldhetik. Tudva lévő, hogy az eddigi aláírási összeg (a gr. Forgách úr aláírását is ideaszámítva) 240,000 forint tesz ki; tehát még 160,000 forint alírandó. Ezen összegnek a Zichy senioralis uradalomtól (honnan legkevesebb 60,000 forint vár a közvélemény), a hontmegyei érdekelttől (honnan szintén legkevesebb 50—60 ezor forint várunk) és végre a nógrádmegyei érdekelttől kell mindenáron befolytania.

Az ügy most már annyira meg van érlelve, hogy gr. Gyürky Ábrahám főispán úr ömeltősága az 50-es nagy bizottságot e hó 15 kére hívja össze, mely alkalmal a trace munkálatok be lesznek mutatva. Ezen értekezleten lovag Falk Miksa úr is meg fog jelenlenni.

Aki tehát ezen fontos és döntő értekezleten jelen kíván lenni, s aki befolyását érvényesíteni kívánja, az siessen az aláírással, hogy azt az értekezlet napjáig akár a megye alispánjához, akár pedig Kövy Tivadar jogtanácsos urhoz megküldhesse.

Ugyancsak vasutügyünk érdekében vettünk a következő érdekes vidéki levelet:

Vidéki levél a vasut ügyében

A „Nógrádi Lapok“ nagyon hasznos dolgot mivelnek, midőn a vácz b-gyarmati vasut ügyét mozgatják, s az érdekelttől iránta felébresztetni igyekeznek. Jelenleg alig ha van ennél fontosabb ügy napi readen ezen vidékre nézve.

A fentebbi években is többször volt már mozgatva ezen ügy, főleg képviselőválasztások alkalmával, de ily komoly szándék még nem volt hozzá, mint most van.

Vigyázzon ezen vidék, hogy úgy ne járjon, mint egy tekintélyes nagy mezőváros járt az alföldön. Ugyan is midőn a Szolnok-aradi vasutát tervezték, az egyenes vonal két szomszédos mezőváros közt vezetett volna egyiket sem lehetett egy kis görbület nélkül érintenie. De a görbület X. város felé kisebb lett volna, tehát a társulat hajlandó volt a mellett vezetni a vasutát, s csak azt kívánta X. várostól hogy az indóház és a vasut számára szükséges földet ingyen adja a maga határában.

A városi közgyűlés többsége leszavazta a vasutát, s a szomszéd Y. mező város megkapta ugyanazon feltétel elfogadásával. A gyarapodás rövid idő alatt látható volt. Az indok mely amott a többséget vezette

azon téves felfogáson állapult, hogy „a vasut a beszállásoló katonaságot nyakunkra hozza.“ tévesnek bizonyult, mert a szomszédvárosnak a vasut se vitt több katonát a nyakára mint az előtt volt, de vitt g bona kereskedőket, kik a gabonát a szérúrók magasabb áron megvették, mert szonnal és könnyen szállítatták, s más tekintetben is sokféleképpen érezték annak jótéteményeit.

A tévedés beísmérese arra vezette X. város közönségét, hogy néhány év mulva kész lett nagy áldozatot hozni arra, hogy egy helyi érdekű vicinális vasut létesítésével összeköttetésbe hozassék az előbb vissza utasított vasutal.

Azon pénzösszeg, mely még a vácz b-gyarmati vasut létesítéséhez az érdekelttől részéről kívánatnék, bármily nagyok látszassék is, nem tesz ki annyit, a mennyit nyerne ezen vidék a vasut által olyan jó gazdasági évből, mint az előtt két évvel is volt, de a melynek színtén csak a vasut mentén lévő leheték legtöbb hasznát, mert terményeiket mindjárt aratás után jó áron eladhatták. A vasuttól távolabb eső terményeket csak későbbben keresték fel a kereskedők, midőn már az árak tetemesen alább szállottak. A mellett innen a va uthoz szállítás 70—90 krba kerülőn, s ez is a termelő rovására esvén; körülbelül 2 frt lett ez utóbbiak vesztésege, métermázsánként. Miro rug ez csak 500 m. m. gabona eladásánál is!

Ha ezen utóbbi két év nagyon mostoha is reánk mezőgazdákra nézve, azért nem szabad a jobb jövő reményéről lemondanunk. — Borúra derű!

egy érdeklődő.

Alkossunk megyei orvosi együletet.

A hol több egyén bazonfoglalkozással törekszik bizonyos nagyobb czélok előmozdítására, ott legüd-vösebb lesz a törekvés akkor, ha a kitűzött nemes czél elérése tekintetéből egyület alakítatik.

Több jó barátom és kollégáim, köztök Dr. Kuczkovics Gyula megyei főorvos ur felszólításának engedve, ezennel bátor vagyok a kezdeményezése zászlaját kibontani.

Sok, igen sok fontos teendő várakozik róluk, melyet közös akarat és tevékenységgel — megyei egézésügyünk fejlesztésére első sorban mi vagyunk hivatva megoldani. De ezen fontos teendők mind háttérbe szorulnak sőt elmaradnak legfőbbnyire azon okok miatt, mert egymástól távol vagyunk, mert tevékenységünk izolált térre van szorítva, mert nincs közös érdek, mely minket összehozna és alkalmat adna, hasznos eszmecserére, és az egyintett s így erősebb tevékenységre.

Ily udvös feladatokat csakia erősebb eszvetkezés és együletes alakulással lehet megoldani.

Miért is t. megyeheli tisztársaimat ezen lapok utján baráti bizalommal felkérem, hogy arra nézve, kívánják-e a megyei orvosi egyület megalakítását, s kívánják-e azt, hogy én e tekintetben t. collegáimat B-Gyarmatra egy előre tudatott határnapra összehívjam, s hogy ez alkalommal az egyület megalakítására vonatkozó részben (a bennem helyezett bizalom folytán kidolgozott javaslataimat tárgyalás végott bemutassam? a lehető rövid idő alatt értesíteni sziveskedjenek.

Magamat becses bizalmukba ajánlván, maradok tisztólettel.

Szirákun, 1884 évi okt. hó 6-án.

Dr. EHRENREICH LAJOS,
t. m. főorvos.

Summa summarum.

— Viszszpillantás a papi illetmények ügyében folyt polemikára. —
(Végo.)

Azonban különös fátum, hogy ezen intézmények egymással homlokegyenest ellenkezőnek. Hiába szépíti a dolgot Erhardt plébános ur, biz azok ellenkezőnek, azt minden jogtudó ember elismeri. A dolognak nyitja pedig nem az, hogy a visitacionális okmányok különbözök, mert ugyanazon miniszter ugyanazon okmány alapján az inczédi esetben 1881 ben 17283. sz. a az evangélikusokat marasztalta, 1772 ben pedig 31031. sz. a ugyanazokat felmentette, illetve a selperecs plébánost a rendes bírósághoz utasította. A dolog nyitja az, hogy Trefort miniszter 1882. évtől kezdve jobb belátásra jutott, s valaminő nem képezek a plébános urak, sem a régi helytartótanács, sem Eötvös miniszter idejéből, ugy nem képezek Trefort miniszter idejéből sem újabb keletű (és nem keletű, mint cikkemben tévedésből állott) intézményt idézni, mely ügyekre kedvező volna.

Sronker plébános ur jó fogást vélt tenni, midőn ellenem a m. kir. belügyminiszter, a „protestáns vallásfőnök“ két „rendeletét“ küzölte, az egyiket a szolnokoi, a másikat a kékényesi esetben. Mindköt esetben

arról volt szó, hogy midőn a lelkész vagy tanító bizonyos járandóságot élvez a közületi pénztárból, vajjon ez fölök megtagadható-e, vagy ezen járandóság a közületi költségvetésből kitűzöttetven a hivatko külön ki-vethető-e? Tiszta (igen helyesen) akként itélt, hogy az ily segélyezés be nem szüntetethető. Az 1868. 53. t. cz. 23. § a is akként intézkedik, hogy ily segélyezésben igazságos arány szerint minden a községben létező vallásfelekezetet részesítendő.

Ugyde, hogy ez tárgyakra nem tartozik, igen világos, mert itt nincs szó a volt úrbéresok egyháztartogatási kötelezettségéről, hanem a községnek, mint erkölcsi testületnek egyházi és iskolai czélokra felajánt oly kegyadományáról, mely a lelkészi állomás szervezése alkalmával számításba vétetett s gyakorlatba ment át.

Mindezeknél azonban fontosabb az, hogy a papi illetmények ügyében, midőn azok az alperessel nem azonos vallású lelkész javára követeltetnek, a rendes bíróság saját illetőségét megalapította. Igy történt 1871. a zalamegyei szepetneki és vasmegeyi inczédi ügyben. A belügy, igazságügy és vallásügyi miniszteriumok delegáltjaiból alakult miniszteri tanács is — mint azt Trefort miniszter 1882-ben az országgyűlésen jelentette — abban állapodott meg, hogy csak a világos követelés intétetik el közigazgatási uton: ahol azonban a követelés jogalapjáról van szó, az ily ügy a rendes perútra utasíttatik. A miniszter tehát mindenképp megvizsgálja, vajjon canonica visitatióból világosan kiténik-e, miszerint más vallású egyén is kötelezve van a lelkész fen-tartásához járulni. Ittka eset, de mégis előfordul. Példa rá Szolnok és Békés Csaba, mely nöbbi helyen a város miut erkölcsi testület patronatusi jogot gyakorol s a katolikus plébános választásába befoly.

Ugyde Sronker és Sautha plébános urak szerint minden kath. visitacionális okmány kötelezi a más vallású egyént a pap fen-tartásához járulni, ha az a kath. kézeu volt úrbéri toltet megvásárolja. Quasivoro! Az 1883. évi 41580 szű. kultuszminiszteri intézmény számol a canonica visitacionális okmányok szövegével, midőn az abban előforduló kifejezéseket logikai értel-mék szerint mérlegeli, s a felekezet által eszközlött üszzeirás hatását csak a hivatko terjeszti ki, s így az 1790—1. 26 t. cz rendelkezéseit evangélikusokra és katolikusokra egyaránt alkalmazza.

Szóval, ezáltalán és áldatlan mozgalom az, melyet a rom. kath. papság egyrésze javadatmainak kiegészítése czéljából újabb időben nagyobb hűvel indított. Ha én ebben ultramontan reactiót sejtök, úgyhiszem nem csalódom, véleményemmel legalább egyedül nem állok. Austria kormányán jelenleg a feudál-klorikalís párt fejei úlnak, Belgiumba is becsapott Sautha Mihály uram felöta serege. Hogy ezeknek frakkhan, vagy atillában járó fajtája veszélyesebb, azt én vele együtt elismerem.

De nem akarok tovább vitatkozni. A felekezetek köztü békét én is hangoztatom, de a bárány szerepére a farkassal szemben nem vállalkozom. Tartsuk meg közösen Isten tízedik parancsát s ne kívánjuk felebarátunknak se okrát szervezést semmijüt ami az övé. GAÁL MIHÁLY.

H i r e k.

Ö felesége Gr. Gyürky Ábrahám megyénk kitűnő és általánosan szeretett főispánjának a belső titkos tanácsosi rangot díjmentesen adományozta. — E lapunk zártakor vett hír — mindnyájunkat a legkellemezsében érintett, mert megvagyunk győződve, hogy a kitüntetés megyénk egyik legjobb át érdeménel fogva érte.

Szontagh Pál öagyméltósága, kerületünk országyűlési képviselője az országház első alnölkének választatott. — Ezen magas kitüntetés méltán érte közületünk ezen kimagszó egyéniségét, ki egész életét a közügyek őszinte és buzgó szolgálatának szentelte. — A b-gyarmati kerület szabadelyű pártjára lélekemelőleg hatott azon kitüntetés, mely a szeretett képviselő irányában bizalmat még inkább fokozni és szilárdítani fogja; mindenesetre pedig fényes elégtételnek tekinthető ezen kitüntetés azok ellenében, kik Szontagh Pál önök országos érdemét figyelmen kívül hagyva, — az ő itteni megválasztását meghírsítani próbálták. Egyébiránt pedig büszke lehet nemcsak a b-gyarmati kerület, de egész Nógrádmegye, hogy az országháznak szolgáltatta ki első alnölkét. — Eljen Szontagh Pál!

Hymen Gyöngyösi Dr. Pethő Rikárd m. k. kincstári fogalmazó, gyöngyösi Pethő Vilmos és Söldvári bernáthfalvi Söldváry Mária fia, e hó 5-én jegyezte el özvegy szent miklósi és óvári báró Pongrácz Anselmú szülölet Simonyi Sarolta leányát Ilona kisasszonyt Domonyban.

Minta szüret. A megyei gazdasági egyület saját b-gyarmati szülölejében e hó 16 és 17-én tartja meg a minta szüretet, melyen Gyürky Antal szaktanár is részt fog venni. — A szüret azon napra lett tervezve, melyen a közigazgatási bizottság tagjai is a szökérvárosban lesznek.

A közigazgatási bizottság havi ülését okt. hó 16-án fogja megtartani.

Öngyilkosság. Kiss József csendőrségi őrsvezető okt. hó 5-én reggeli 8 órakor a b. gyarmati csendőrségi laktanya kertjében revolverrel vetett véget életének. — Az öngyilkos csak 24 éves volt, — a könyvesművelő költségeiből eredő pénzügyi zavarok éreltették meg benne a borzasztó elhatározást, mellyel szerelő szülőinek is oly mély fájdalmat okozott.

Zendülés kísérlet. A b. gyarmati fogház okt. hó 2-án nagyobb zendülésnek lett volna színhelye, ha azt Dr. Melicher Ferenc kir. ügyész úr azonnali kőbejötté és Próray Mihály börtönfelügyelő úr erélyes fellépése meg nem hiúsítja. — Ugyanis a jeltett napon a dolgozóház szabó termében egy bizonyos Braum Mór B.-pestről ide szállított és már eléggé ismeretes tolvaj a szabó műhelyben dolgozó fegyenczeket munkáikban feltartóztatva. E végett az ottani börtönőr nemcsak rendre utasította, — de a börtönfelügyelőhöz akarta kísérni. — Ennek Braum ellenállott és tetlegességre is vetemedett; azonban a börtönőrnek sikerült Braumt a felügyelőhöz kísérni, Pró-

ray börtönfelügyelő úr Braumt a szót zárkába akarta csuktatni, de mikor az elítéltet beakarták vinni a szót dulkába, oly iszonyatos lármát csapott, hogy arra a dolgozó termében lévő fegyenczek összeszaladtak és Braumt kimenteni akarták. — Ekkor már a börtönőrök is összeszaladtak és sikerült nekik a rendet helyre állítani. —

Nem kell fegyverrel játszani! Algóver Mihály p. podluzsányi mérnök ur kocsi: Kis Pista a szeszőnyi szűret után bort szállított ura b. gyarmati pinczéjébe. A borházban lakó csász 3 éves fiúcskája a borház előtt játszott. — Kis Pista előkerített ura revolverét, s azt híven, hogy ez is csak afféle pisztoly, — melyből szűret alkalmával vak tütéssel szoktak durogtatni. — ráfogta tréfából a 3 éves kis fiúcskára, és elűtötte. A pisztoly a szegény ártatlan kis gyereket épen szíven találta, a gyermek egy síkoltás után rögtön kiadta lelkét. — Kis Pista, aki roppant ostobasága miatt követte el ezen nagy szerencsétlenséget, fel akarta magát bűnbánatában akasztani, mert a meglőtt kis fiúcskát ő is nagyon szerette. — De tervét nem hajtotta végre, hanem azonnal

jelentkezett a b. gyarmati kir. járásbírósnál, hol letartóztaták és másnap okt. hó 5-én kiballgatták.

Működvelői előadás. B. Gyarmaton a szinkörben ma, vasárnap „A falu rossza” adatik. A szerepek következőleg vannak beosztva: Feledi Gáspár, gazdag falus földmivelő Szoboszlay Mór ur, Lajos, Boriska, gyermekei Bakó István ur, Lóvay Berta u. h., Bátki Teresi, árva, Feledi gyámsága alatt Kubányi Margit u. h., Gondör Sándor, szolgalegény Vatter Gyula ur, Finum Róza, menyecske Hányhidu Lujza u. h., Csapó, gazda ember Luby Károly ur, Csapóné, Sulyokné, Tarisznyásné, módos asszonyok Lóvay Mariska u. h. Kovácsik Jolán u. h., Kasza Gizella u. h. Megyei csendbízós Ticsényesky Árpád ur Kőnya, kántor-tanító Höppner Gyula ur Czene, cigány primás Hajós Jenő ur Gonosz Pista, bakter Szerény Zoltán ur Gonoszné Márkus Anna u. h., Cserebogár Jóska, szőlőpásztor Hajós Jenő ur, Adus, vén cimbalmos Dömök Gyula ur A „makk hetes” korcsáros Höppner Gyula ur Jóska, béres Lucka Mór ur.

Felolós szerkesztő:
Horváth Danó.

A legjobb gyógyszer

mindennemű köhögés, nehéz légzés, rekedtség, hurut, elnyálkásodás, különféle lőd és torokbántalmak ellen a

codeines moha-növény szelctkék.

Egy nagy doboz ára 50, egy kis doboz ára 25 kr.

Egyedüli készítője: **HEREPEY KÁROLY** gyógyszerész Balassa-Gyarmaton a „magyar koronázás” címzett gyógyszerészében.

Ezen igen kellemes ízű szelctkék edvös hatását szaklapjaink is kelően méltatták. Fő alkotórészei: oszkor, mézga, karagén saszmo kocsonja és codein, mely szerekek fent említett bajok elleni biztos hatásáról bárki meggyőződhetik, ugy a magyar és osztrák mint az összes mivel államok orvosgyógyászati könyveiből.

Főraktárak: Budapesten **Török József** gyógyszerészénél és B. Gyarmaton **Herepey Károly** készítőnél.

Fiókraktár: minden vidéki nagyobb városi gyógytárban.

Kapható: Ipolyságon **Berko István**, Losonczon **Kirchner Dávid** és **Plichta Lajos**, Szécsényben **Pokorny Pál**, Szirákon **Kompanik J.**, Füleken **Dely Zsigmond**, Salgó-Tarján **ösv. Rubin K.**, Rótságon **Hrabécny Inre**, Kékkőben **Káposztásy Ferenc** gyógyszerész uraknál.

1-10

Hirdetmény.

A „B.-Gyarmati Népbank” igazgatósága ezennel közhírré teszi, hogy mindazon arany, ezüst és egyéb értéktárgyak, melyek 1884. év szeptember hó 1-ig ki nem váltattak vagy meg nem hosszabbítottak folyó **1884. évi október hó 23-án** esetleg következő napokon mindenkor délután 2 órakor az intézet helyiségében az iparhatóság közbenjöttével nyilvános árverésen készpénzfizetés mellett el fognak adatni.

Árverés alá kerülnek, nevezetesen:

I. könyv: 2. 20. 21. 23. 24. 27. 28. 37. 38. 49. 50. 53. 58. 60. 72. 79. 88. 93. 96. 97. 99. 101. 102. 110. 112. 113. 119. 121. 125. 126. 127. 130. 131. 134. 135. 141. 142. 145. 148. 155. 158. 160. 162. 168. 171. 176. 178. 179. 183. 184. 185. 193. 195. 196. 200. 204. 210. 211. 212. 214. 220. 223. 228. 233. 234. 235. 237. 238. 239. 241. 242. 243. 244. 245. 246. 251. 253. 255. 257. 258. 259. 261. 263. 265. 267. 272. 276. 280. 281. 282. 285. 286. 291. 293. 294. 295. 298. 301. 302. 304. 306. 307. 308. 218. számu.

II. könyv: 2. 7. 8. 9. 12. 15. 17. 22. 23. 25. 27. 29. 35. 38. 39. 42. 43. 45. 46. 48. 49. 52. 56. 57. 58. 61. 63. 64. 65. 66. 67. 74. 75. 76. 77. 78. 81. 82. 83. 86. 87. 93. 95. 97. 99. 105. 108. 116. 121. 126. 127. 129. 135. 139. 140. 141. 149. 156. 157. 159. 161. 165. 167. 170. 171. 172. 176. 182. 184. 185. 186. 189. 192. 194. 196. 202. 206. 208. 210. 216. 217. 230. 233. 240. 244. 247. 251. 254. 255. 258. 263. 266. 267. 239. 270. 274. 276. 277. 282. 283. 289. 291. és 102. számu.

III. könyv: 3. 7. 12. 17. 18. 20. 28. 29. 32. 42. 45. 49. 59. 61. 62. 63. 67. számu.

B.-Gyarmat, 1884. októker 4.

Reményfy József, igazgató.

Különösen figyelemre méltó a hírneves **Dr. FORTI-féle**

SEB-TAPASZ,

mely rendkívüli gyógyereje, oszlató, érlelő és fájdalomcsillapító hatása leggyorsabb, leghatásosabb a egyszerű mind gyökeres gyógyulást eszközöl különféle bajokban. Ily bajok a torokgyulladás, légcsőhurut, bőrkésharnaás, hártýás gyík (Croup, angina), mindennemű megérintések, harapás, szúrás, vágás vagy égés által támadható sebek, megforrázások, darázs- vagy méhszúrások, konok fekélyek, zúzások (contusiók), meglepő gyors fájdalomcsillapítással — rögzített dagasztok, gümök, tályogok, pokolvar (carbunkulus parvula maligna), megkeményedések, genyvedések, vérke-lések, minden mirigybetegségek, gőrvélyes fekélyek, fagydegnant, ujjföreg, körömméreg, valthus, tagzsívacs, csontszu, kifeszamítás és megrendülések, helyi csusz; továbbá a szülés utáni lábfofakadások és sebek, fájós fekélyzet, vagy vagy már genyves női mell. Sok nő már csúrában volt embráktól, a különben elkerülhetlen életveszélyes sebész műtét mellé szövet — egyedül ezen jeles sebtapasz használata által menekült meg.

Vége a testbe teljesen bemélyedt bármilyen szálla vagy darázs és méh fulánkja, csupán ezen tapasz rövid idejű használata folytán annyira eltűnik, hogy aztán a testből könnyedén szabadkézzel, sebész műtét és fájdalom nélkül könnyen eltávolítható, mire a seb gyógyulása nemcsak a bekövetkezik. Ezen megbecsülhetlen gyógy-szer, melynek jellege leghitelesebb egyének számos és különös kívánatra bármikor felmutatható bizonyítottával által már régen a legfényesebben elismertettet, rendkívüli és a legkülöneműbb esetekben megpróbált hatásánál és feltűnő sikeres eredményeinél fogva, melyek használata által még elavult bajokban is eléretnek, jól megállapított és elterjedt híret kétségbevonhatlanul igazolja.

Legkisebb csomag ára 35 kr, nagyobb csomagé 50 kr, legnagyobb csomagé 1 frt használattal utasítással együtt, postán 20 krral több. Egy forintnyi csomagot kisebb szállítvány nem teljesítettik.

Központi küldeményező raktár Pesten Török József gyógyszerész urnál, király-utca 12-ik szám alatt. To-vábbá kapható: B.-Gyarmaton Havas Gyula és Herepey Károly, Losoncson Kirchner D. és Plichta L. gyógyszerész uraknál.

A t. cz. gyógyszerész urak, kik raktárt elvállalni hajlandók lecanének, felszólítottak, miszerint részbeni ajánlatokat ezen gyógyszer készítőjéhez **FORTI LÁSZLO**-hoz címezve: (Budapest, I-ó ker. vár Nádor-utca 3 sz.) beküldeni sziveskedjenek, ki megrendeléseket is pontosan teljesít.

Vidéki bérmentes levelek általi megrendelések az árnak készpénzből beküldése vagy postai utal-vány vagy utánvét mellett tüstént és legpontosabban teljesítetnek.

12-7 (2)